

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การศึกษาท้องถิ่น, สำนักงาน. เอกสารประกอบการอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับอนุบาล
ปี 2533. กรุงเทพมหานคร, 2533.

กิตติยวดี บุญชื่อ และคณะ. "การวิจัยเรื่องการทดลองสอนชั้นอนุบาล" ใน เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน,
หน้า 32 – 41 นิศยา ภัสสรศิริ และราณี ทองสวัสดิ์. ผู้รวบรวม. กรุงเทพมหานคร : ชมรม
ไทย – อีสราเอล, 2523.

เกษลดา มานะจุติ. ชื่อการเรียนและเครื่องเล่นเด็กก่อนวัยเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. สหวิทยาลัยล้านนา
เชียงใหม่. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา. 2529.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้ทฤษฎีและ
หลักการสำคัญบางประการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2522.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอราวัณการพิมพ์, 2523.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการบริหารโรงเรียนอนุบาล.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬารัฐสภา, 2525.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. รายงานการสัมมนาและสรุปผลการวิจัย เรื่อง
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กอายุในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก.
กรุงเทพมหานคร, 2525.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร : ฟีนี พับบลิชซิง, 2535.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540 – 2544). โรงพิมพ์จุฬารัฐสภา, 2540.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล : หลากวิธี...
หลายแหล่งความรู้...ช่วยครูรู้จักเด็ก. เอกสารการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 13.
โรงพิมพ์จุฬารัฐสภา, 2542.

จรัส วงศ์ธานี. ปัญหาที่เกิดจากการเกณฑ์เด็กของกลุ่มอายุในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัด
เชียงราย : การศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2526.

- จันทร์ฉาย เคมิชาการ. การสอนรายบุคคล. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.
- จันทนา เจริญดำรง. ความคิดเห็นของบิดามารดาและผู้ปกครองเด็กอนุบาลโรงเรียนอนุบาลสามแสน ที่มีต่อการจัดและดำเนินการศึกษาในระดับอนุบาล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- จิระพันธุ์ พุฒพัฒน์. การสอนแบบมอนเตสซอรี จากทฤษฎีสู่แนวทางการนำไปปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2540.
- ทิกนา แจมมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ธีราพร กุลนานันท์. การศึกษาผลของการเล่นต่างกลุ่มอายุที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- น้อมศรี เกศ และคณะ. การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- นิคม ทาแดง และ กมลวรรณ ลิ้มปิ่นาทร. การจัดพื้นที่ใช้สอยภายในและภายนอกในสถานศึกษาปฐมวัย . เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 3. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2528.
- บุญชู ต้นเตียง. การจัดพื้นที่ใช้สอยภายในและภายนอกอาคารในสถานศึกษาปฐมวัย. เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 1 – 7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- บุษบัน สุนทรการพูด. การสร้างชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- เบญจา แสงมณี. การจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย, หน่วยที่ 5 . นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- ประภาพรพรณ เอี่ยมสุภานิช. แนวคิดการเรียนรู้กับการเรียนการสอน. ประมวลสาระวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน หน่วยที่ 4. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

- พัฒนา ชัยพงษ์. การอนุบาลศึกษาตอนอะไรตอนอย่างไร. รักรถ, ฉบับประจำเดือน กรกฎาคม 2530. หน้า 112 - 114.
- ไพเราะ พุ่มมัน. การศึกษาพัฒนาการของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี, 2538.
- ปิฎก ชาญ. หลักสูตรบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2516.
- มีนา สุวรรณโนภาส. การนำเสนอรูปแบบการจัดสภาพห้องเรียนแบบครอบครัวในระดับปฐมวัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เยาวพา เคะระคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- เยาวพา เคะระคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค, 2540.
- ราศี ทองสวัสดิ์. การบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาปฐมวัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 6. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- วิชาการ ,กรม. คู่มือ หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (3 - 6 ปี). กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : โอเคียนสตอร์, 2523.
- เลขา ปิยะอัจฉริยะ. รูปแบบของการจัดการปฐมวัยศึกษา. ประมวลสาระชุดวิชา หลักสูตรและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย, หน่วยที่ 4. นนทบุรี : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- ศิลา จานีย์โยธิน. เด็กปฐมวัยกับการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา, เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1 - 7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- สนิท สมัครการ. มีเงินก็นับว่าน้อย มีทองก็นับว่าที่ : ระบบครอบครัวและเครือญาติของไทย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2519.
- สมใจ ทิพย์ชัยเมธา และ พิศเพดิน เขียวหวาน. การประเมินความพร้อมของเด็กปฐมวัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- สมร ทองดี และ สุกัญญา กาญจนกิจ. ประมวลสาระชุดวิชา หลักสูตรและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 1. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- ศิริมา ปิฎกอนันตพงษ์. ประมวลสาระชุดวิชา หลักสูตรและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 9. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

- สุโขทัยธรรมมาธิราช. มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา, หน่วยที่ 1- 15 . กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- สุทธิ ฤกษ์สุกสมพล. ความคิดเห็นของพ่อแม่ที่ส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลที่มุ่งจัดการศึกษาทาง
ด้านการเตรียมความพร้อม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2523.
- โสภิตอนงค์ บุญช่วย. สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนเอกชน.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไอเดียนสเตอร์, 2535.
- อรุณี หรดา. ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัย. ประมวลสาระชุดวิชา หลักสูตรและแนวคิดทาง
การปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 13. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- อารมย์ สุวรรณป่าด. การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย. ประมวลสาระชุดวิชา หลักสูตร
และแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา, หน่วยที่ 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2537.
- อำไพ สุจริตกุล และคณะ. การทดลองจัดแบ่งชั้นเรียนตามหลักการประถมศึกษา. ภาควิชา
ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ภาษาอังกฤษ

- Adam, Susan E. Student performance in reading and writing in the course of two years in
mixed-age classrooms (kindergarten, first- grade, Cobb county critical attributes ,
Georgia). Ed.D. dissertation. The University of Alabama , 1996.
- American Montessori Society Position Papers. *Montessori Life*, 6(2) (Spring 1994) : 6 – 7.
EJ 484031.
- Anderson, Roger. "Quantitation Method of Assess Content Structure in Verbal Interaction".
Journal of research in Science Teaching 9 (June 1970) : 305 – 321.
- Asher, S.R., & Hymel, S. Children's social competence in peer relations : Sociometric and
behavioral assessment. In J.D. Wine & M.D. Smye (Eds.), *Social competence*
(pp. 125 – 157). New York : Guilford (1981) : 125 – 157.

- Babcock , Florence Ann. **Prosocial Behaviors of 5 – year-old in three different curricular contexts of a mixed-age laboratory preschool.** Ed.D dissertation, University of Florida, 1993.
- Beauchamp, Mary. "How Should we look at level ?" **Childhood Education.** 22 (December 1995).
- Bienvenu, A.J. and Martyn, K.A. "Why Fear Combination Classes ?" **School Board J.** (1995) : 100.
- Bredenkamp, S. (Ed.). **Developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8 : Expanded edition.** Washington DC : National Association for the Education of Young Children , 1987.
- Carlson. Wesley H. "Interage Grouping" **Education Leadership.** 15 (March 1958) : 363 – 368.
- Cohen, D. First stirrings of a new trend : Multi-age classrooms gain favor. **Education Week,** (1989) :1.
- Decker,C.A.,&Decker,J.R. **Planing and administering early childhood programs.** Philadelphia,1988.
- Dever, Martha Taylor; And Other. (March 1994). **Multiage Classrooms : A New Way to Learn Math. Principal,** 73(4) (March 1994) :22 – 26. EJ 481201.
- Diane, McClellan. **Implementing the mixed-age classroom. The MAGnet Newsletter.** (Spring/Summer 1995, Volume 3, Number 2).
- Fogarty, Tobin, Ed. **The Multiage Classroom : A Collection.** (1993) : 277, ED 369574.
- Grant, J. **Developmental education in the 1990.** Rosemont, NJ : Modern Learning, 1991.
- Grant, J., B. John, & I. Richardson. **Multiage Q&A 101: Practical answers to your most pressing question.** Peter borough, NH: Crystal Springs, 1995.
- Goodlad, J.I. **The Nongrade Elementary School.** NY : Harcourt Brace Jovanovich, 1963.
- Hamilton, Verron. **The Cognitive Structures and Processes of Human Motivation and Personality.** (n.p.) : John Wiley & Son Ltd, 1983.
- Hartup, W.W. **Peer relations.** In P.H. Mussen (Series Ed.) & E.M. Hetherington (Vol. Ed.) **Handbook of child psychology : vol. 4 Socialization, personality and social development** (4 th ed.,pp. 103 – 196). New York : Wiley, 1983.
- Hurlock, Elizabeth B. **Child Development.** 4 th. Ed. New York : McGraw-Hill Book Co., Inc., 1964.
- Katz, Lilian G. **Current Topics in Early Childhood Education.** New Jersey : Ablex Publishing Corporation, 1990.

- Katz, L.G., Evangelou, D., and Hartman, J.A. **The Case for Mixed-Age Grouping in Early Childhood.** Washington DC:National Association for the Education of Young Children. (April 1995) : 33 – 34.
- Kentucky Department of Education. **Kentucky's primary school : The wonder years.** Frankfort : Author, 1991.
- Kentucky Department of Education. **State regulations and recommended best practices for Kentucky's primary program.** Frankfort : Author, 1993.
- Lemerise, E.A. Patterns of peer acceptance, social status, and social reputation in mixed-age preschool and primary classrooms. **Merrill-Palmer Quarterly.** 43 (1997) : 199 – 218.
- McWilliams, Denise. **Social interaction in an early years multi-age mathematics class.** M.Ed. dissertation , The University of Manitoba (Canada), 1993.
- Mercado, Betsy. **Acenter Moves toward Multiage Grouping : What Have We Learned?** **Day Care & Early Education.** 21(3) (Spring 1994) : 9 – 12. EJ 483855.
- Miller, B.A. A review of the quantitative research on multigrade instruction. **Research in Rural Education.** 7 (1990) : 1 – 8 .
- Miller, Wilma H. "Some Less Commonly Used Forms of Grouping" **Elementary English.** 48 (1971) : 989 – 992.
- Murrow, C. and Murrow, L. **Children Come First : Inspired Work of English Primary School.** Toronto : McGraw – Hill Company of Canada, Ltd., 1971.
- Neighbors, Diane Robinson. **The social behaviors of four – and five- year – olds in multi-age and same-age classrooms (four – year – old).** Ed.D. dissertation, Vanderbilt University, 1996.
- Piaget, J. **The moral judgment of the child.** New York : Free Press, 1965.
- Ribowsky, H. **The effect of a code emphasis approach and a whole language approach upon emergent literacy of kindergarten children.** ERIC (1985) : Ed 269720.
- Ricard, R.J., Miller, G.A., & Heffer, R.W. **Developmental trends in the relation between adjustment and academic achievement for elementary children in mixed-age classrooms.** **School Psychology Review,** 24 (1995) : 258 – 270.
- Vygotsky, L.s. **Thought and language.** (A. Kozulin, Trans) Cambridge, MA : MET Press, 1986.

- Walsh, J.M. Attitudes of students, parents, and teachers toward Multigrade (Doctoral dissertation, University of Connecticut, 1989). *Dissertation Abstracts International*. 50 (1989) : 2778.
- White, Steven Hugh. An examination of the effects of mixed- age grouping on learning map reading skills. Ph.D. dissertation, Texas A&M University, 1995.
- Wolfson, B.J. "The Promise of Multiage Grouping for Individualizing Instruction." *Elementary School Journal*. 67 (April 1967) : 354 – 362.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. คุณเดือนเพ็ญ ศังขะฤกษ์ นักวิจัยระดับ 9 กรมการพัฒนาชุมชน
2. อาจารย์ไพเราะ พุ่มมันน์ศึกษานิเทศก์ระดับ 9 สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสุพรรณบุรี
3. ดร.กมล รอดคล้าย นักวิชาการระดับ 8 กรมการศาสนา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาอนุบาลศึกษา
สถาบันราชภัฏสวนคูสิต
5. อาจารย์คำแก้ว ไกรสรพงษ์ หงสประพาศ ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกรแก้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

กรอบความคิดในการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน
  - 1.1 เหตุผลในการจัดการเรียนการสอน
  - 1.2 การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน
  - 1.3 ความคิดเห็นของหน่วยงานต้นสังกัดเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอน
  - 1.4 การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน
  - 1.5 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
  - 1.6 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา
2. การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย
  - 2.1 การจัดหาอาคารสถานที่และครุภัณฑ์
    - 2.1.1 การบริหารจัดการ
    - 2.1.2 ลักษณะและวัสดุประสงค์ในการจัดห้องเรียน
    - 2.1.3 อัตราส่วนของพื้นที่และครุภัณฑ์กับจำนวนเด็ก
    - 2.1.4 ห้องกิจกรรมพิเศษที่ต้องการให้จัดเพิ่มเติม
    - 2.1.5 การมีส่วนช่วยเหลือในการจัดหาอาคารสถานที่และครุภัณฑ์
    - 2.1.6 ขนาดของครุภัณฑ์
    - 2.1.7 การจัดวางครุภัณฑ์
    - 2.1.8 การใช้อาคารสถานที่จากแหล่งอื่นในการจัดกิจกรรม
    - 2.1.9 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา
  - 2.2 สื่อการเรียนการสอน
    - 2.2.1 การจัดหาสื่อการเรียนการสอน
    - 2.2.2 ความหลากหลายของสื่อการเรียนการสอน
    - 2.2.3 อัตราส่วนของสื่อกับจำนวนเด็ก

- 2.2.4 งบประมาณในการจัดซื้อ
  - 2.2.5 การจัดวางสื่อการเรียนการสอน
  - 2.2.6 ประเภทของสื่อที่ครูใช้และเด็กสนใจ
  - 2.2.7 สภาพของสื่อการเรียนการสอน
  - 2.2.8 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา
3. การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร
- 3.1 การคัดเลือกบุคลากร
  - 3.2 การเตรียมบุคลากร
  - 3.3 การพัฒนาบุคลากร
  - 3.4 ความพึงพอใจของครูประจำชั้น
  - 3.5 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา
4. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์
- 4.1 การเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์
  - 4.2 การจัดทำแผนการสอน
  - 4.3 การพัฒนาหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์
  - 4.4 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา
5. กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย
- 5.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น
    - 5.1.1 การจัดตารางประจำวัน/ประจำสัปดาห์ของครูประจำชั้น
    - 5.1.2 ข้อคำนึงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
    - 5.1.3 การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
    - 5.1.4 ผลดีและผลเสียต่อครูประจำชั้นที่พบในการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ
    - 5.1.5 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

- 5.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
  - 5.2.1 ผลดีและผลเสียต่อเด็กที่พบในการจัดการเรียนของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
  - 5.2.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
  - 5.2.3 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

- 6. การวัดและประเมินพัฒนาการ
  - 6.1 การประชุมชี้แจงกับผู้ปกครอง
  - 6.2 ช่วงเวลาที่ทำกรวัดและประเมินพัฒนาการ
  - 6.3 วิธีการวัดและประเมินพัฒนาการ
  - 6.4 แบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก
  - 6.5 การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ
  - 6.6 พัฒนาการที่พบมากที่สุด
  - 6.7 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

- 7. การนิเทศการสอน
  - 7.1 การคัดเลือกบุคคลที่ทำกรนิเทศ
  - 7.2 บุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศ
  - 7.3 วิธีการที่ได้รับการนิเทศ
  - 7.4 ความต้องการในการนิเทศ
  - 7.5 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
คละอายุ
2. แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
คละอายุ
3. แบบสอบถามผู้ปกครอง เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
คละอายุ
4. แบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น
5. แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
6. แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและศูนย์ เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

วัตถุประสงค์

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนและศูนย์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ผู้ให้ข้อมูล

1. ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

2. ประธานคณะกรรมการพัฒนาเด็กหรือผู้บริหาร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนารุชมชน ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

3. เจ้าอาวาสหรือผู้บริหาร ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ลักษณะของการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล มีการกำหนดคำถามไว้อย่างแน่นอน

รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนและศูนย์

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. การเตรียมตัวก่อนไปสัมภาษณ์

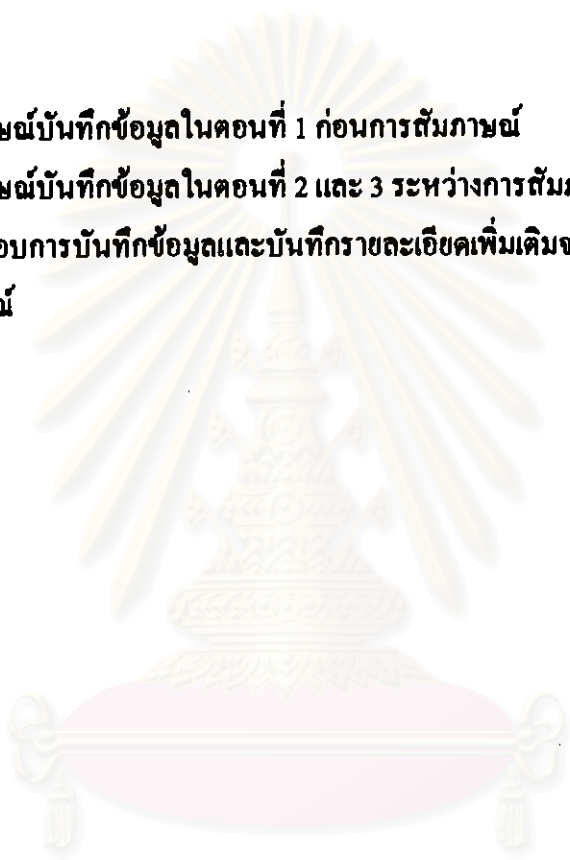
1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน

1.2 นัดแนะเวลาและสถานที่สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์

2. การดำเนินการสัมภาษณ์
  - 2.1 ผู้สัมภาษณ์แนะนำตัวเองและบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
  - 2.2 สนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์
  - 2.3 ขออนุญาตจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์
  - 2.4 เริ่มต้นการสัมภาษณ์ตามลำดับในแบบสัมภาษณ์

การบันทึกข้อมูล

1. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์
2. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลในตอนต้นที่ 2 และ 3 ระหว่างการสัมภาษณ์
3. ตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและบันทึกรายละเอียดเพิ่มเติมจากเทปบันทึกเสียงหลังจากการสัมภาษณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและศูนย์
เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ โรงเรียนและศูนย์

1. ชื่อของโรงเรียน/ศูนย์.....
 สังกัด.....
 เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
2. หน่วยงานที่สังกัด.....
3. ระดับชั้นที่เปิดทำการสอน.....
4. จำนวนห้องเรียนอนุบาลทั้งหมด.....ห้อง มีห้องเรียนอนุบาลที่จัดแบบ
 คละอายุ.....ห้อง
5. จำนวนครูที่สอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ.....คน และที่เลี้ยง.....คน
6. มีเด็กวัยอนุบาลคละอายุทั้งหมดใน โรงเรียนและศูนย์.....คน
7. มีเด็กวัยอนุบาลอายุระหว่าง 3 – 4 ปี จำนวน.....คน
 4 – 5 ปี จำนวน.....คน
 5 – 6 ปี จำนวน.....คน
8. ระยะเวลาที่จัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ.....ปี
9. การจัดห้องเรียนของ โรงเรียนและศูนย์ที่อยู่ใกล้เคียง.....
 .....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิทางการศึกษา
  - 1.....สาขา.....
จากสถาบัน.....
  - 2.....สาขา.....
จากสถาบัน.....
  - 3.....สาขา.....
จากสถาบัน.....
4. ความรับผิดชอบ
  - บุคลากร รวมทั้งสิ้น .....คน
  - ครู .....คน
  - พี่เลี้ยง .....คน
  - อื่นๆ .....คน
5. ประสบการณ์ในการบริหารงาน.....ปี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน

- 1.1 ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงต้องจัดการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
- 1.2 นโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร
- 1.3 ผู้ที่ร่วมกันกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุมีใครบ้าง
- 1.4 หน่วยงานของท่านเห็นด้วยหรือไม่กับนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
- 1.5 ท่านได้ใช้วิธีใดบ้างในการทำความเข้าใจเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุให้แก่ครู
- 1.6 ท่านพบว่าการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายตามนโยบายเพียงใด
- 1.7 ท่านพบปัญหาอะไรบ้างเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กวัยอนุบาลคละอายุ และมีวิธีการแก้ไขปัญหายังไง

2. การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

2.1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

- 2.1.1 ท่านได้บริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ให้แก่เด็กวัยอนุบาลคละอายุอย่างไรบ้าง
- 2.1.2 อาคารสถานที่กับจำนวนเด็กวัยอนุบาลคละอายุมีความเหมาะสมเพียงใด
- 2.1.3 ครุภัณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนแต่ละปีมีจำนวนเพียงพอหรือไม่
- 2.1.4 นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือศูนย์ท่านได้ใช้อาคารสถานที่จากแหล่งอื่นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุหรือไม่ อย่างไร
- 2.1.5 ท่านพบปัญหาอะไรบ้างเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ให้แก่เด็กวัยอนุบาลคละอายุ และท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายังไง ?

2.2 สื่อการเรียนการสอน

- 2.2.1 ท่านดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคะอายุ
ด้วยวิธีใดบ้าง
- 2.2.2 ท่านพบว่าสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัยหรือไม่
- 2.2.3 ท่านพบว่าครูประจำชั้นอนุบาลมีความสามารถในการใช้สื่อให้เหมาะสมกับ
เด็กแต่ละวัยหรือไม่ อย่างไร
- 2.2.4 งบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนมีเพียงพอหรือไม่
- 2.2.5 ท่านพบปัญหาอะไรบ้าง ในการจัดสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็กวัย
อนุบาลคะอายุ และท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไร

3. การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

- 3.1 ท่านมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครูเข้าสอนในชั้นเรียนเด็กวัยอนุบาลคะอายุ
อย่างไร
- 3.2 ท่านได้เตรียมครูเพื่อสอนในชั้นเรียนเด็กวัยอนุบาลคะอายุอย่างไรบ้าง
- 3.3 ท่านเคยให้ครูได้ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัย
อนุบาลคะอายุบ้างหรือไม่ ถ้าเคย ท่านได้ส่งครู ไปที่ใดบ้าง
- 3.4 ท่านเคยส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัย
อนุบาลคะอายุบ้างหรือไม่ ถ้าเคย ท่านได้ส่งครู ไปฝึกอบรมเรื่องใดบ้าง หน่วยงานใดเป็นผู้จัด
- 3.5 นอกเหนือจากการให้ครูเข้ารับการอบรมและไปศึกษาดูงานแล้ว ท่านได้จัดกิจกรรม
ส่งเสริมการสอนของครูอย่างไรบ้าง
- 3.6 บุคลากรของท่านมีความพอใจกับการสอนแบบคะอายุหรือไม่ ถ้าไม่พอใจท่านได้
แก้ไขปัญหอย่างไร
- 3.7 ปัญหาอะไรบ้าง ที่ท่านพบเกี่ยวกับด้านบุคลากร ที่สอนเด็กวัยอนุบาลคะอายุ และ
ท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไร

4. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

- 4.1 โรงเรียนของท่านได้ใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ใดในการจัดการเรียน
การสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคะอายุ และท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัด
ประสบการณ์นั้น
- 4.2 ท่านเปิดโอกาสให้ครูระดับชั้นอนุบาลคะอายุเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัด
ประสบการณ์หรือไม่

- 4.3 ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์หรือไม่ เพราะเหตุใดจึงเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์นั้น
- 4.4 ท่านมีการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุหรือไม่
- 4.5 ปัญหาอะไรบ้างที่ท่านพบในการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์นั้น และท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไร ?

5. การวัดและประเมินพัฒนาการ

- 5.1 ท่านได้จัดประชุมชี้แจงให้กับผู้ปกครองทราบถึงเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ หรือไม่
- 5.2 ท่านได้กำหนดให้ครูทำการวัดและประเมินพัฒนาการเมื่อใด
- 5.3 ท่านเปิดโอกาสให้ครูได้กำหนดวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการเองหรือไม่
- 5.4 ท่านเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นใช้แบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็กหรือไม่ และใช้แบบใด
- 5.5 ท่านให้ครูประจำชั้นรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบเมื่อใด ช่วงเวลาใด
- 5.6 ท่านพบปัญหาอะไรบ้างเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ และท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไร

6. การนิเทศการสอน

- 6.1 ท่านมีวิธีการคัดเลือกผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการสอนให้แก่ครูประจำชั้นอย่างไร
- 6.2 ผู้ที่ให้การนิเทศการสอนในห้องเรียน คือผู้ใดบ้าง
- 6.3 ปัญหาอะไรบ้าง ที่ท่านพบในการนิเทศการสอนที่ผ่านมา และท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไรบ้าง ?

คู่มือการใช้แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในโรงเรียนและศูนย์ เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

วัตถุประสงค์

แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้นใน โรงเรียนและศูนย์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ผู้ให้ข้อมูล

1. ครูประจำชั้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
2. ผู้ดูแลเด็ก (ผดค.) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
3. ครูที่เลี้ยง ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ลักษณะของการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล มีการกำหนดคำถามไว้อย่างแน่นอน

รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. การเตรียมตัวก่อน ไปสัมภาษณ์
  - 1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน
  - 1.2 นัดแนะเวลาและสถานที่สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์

2 การดำเนินการสัมภาษณ์

- 2.1 ผู้สัมภาษณ์แนะนำตัวเองและบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
- 2.2 สนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์
- 2.3 ขออนุญาตจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์
- 2.4 เริ่มต้นการสัมภาษณ์ตามลำดับในแบบสัมภาษณ์

การบันทึกข้อมูล

1. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลในตอนต้นที่ 1 และ 2 ระหว่างการสัมภาษณ์
2. ตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและบันทึกรายละเอียดเพิ่มเติมจากเทปบันทึกเสียงหลังจากการสัมภาษณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....อายุ.....ปี เพศ ชาย ( ) หญิง ( )

โรงเรียน/ศูนย์/.....จำนวนนักเรียน.....คน

มีนักเรียนอายุระหว่าง 3 ปี.....คน

4 ปี.....คน

5 ปี.....คน

6 ปี.....คน

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

วุฒิทางการศึกษา 1.....สาขา.....

จากสถาบัน.....

2.....สาขา.....

จากสถาบัน.....

3.....สาขา.....

จากสถาบัน.....

พี่เลี้ยง/ผู้ช่วย.....คน

ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู.....ปี

ประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาล.....ปี

ประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ.....ปี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

1.1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

1.1.1 การจัดห้องเรียนของท่านเหมาะสมกับเด็กทุกวัยหรือไม่ อย่างไร

1.1.2 พื้นที่กับจำนวนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุมีความเหมาะสมเพียงใด

1.1.3 ครุภัณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนแต่ละปีมีจำนวนเพียง

พอหรือไม่

1.1.4 ครุภัณฑ์ที่ใช้เหมาะสมกับเด็กทุกวัยหรือไม่ อย่างไร

1.1.5 นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือศูนย์ ท่านได้ใช้อาคารสถานที่จากแหล่งอื่นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ หรือไม่ อย่างไร

1.1.6 ปัญหาอะไรบ้างที่ท่านพบเกี่ยวกับอาคารสถานที่และครุภัณฑ์สำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ และท่านได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายังไร

1.2 สื่อการเรียนการสอน

1.2.1 ท่านจัดหาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุด้วยวิธีใดบ้าง และมีจำนวนเพียงพอกับเด็กหรือไม่

1.2.2 สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่มีความหลากหลายเหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุหรือไม่

1.2.3 สื่อการเรียนการสอนประเภทใดบ้างที่ท่านใช้มากที่สุดในห้องเรียนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ

1.2.4 สื่อการเรียนการสอนประเภทใดบ้างที่เด็กทุกกลุ่มอายุสนใจ

1.2.5 สภาพของสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนของท่านอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เพียงใด

1.2.6 ท่านมีปัญหายังไรบ้าง ในเรื่องสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ และมีวิธีแก้ไขปัญหายังไร

2. การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

2.1 ทำไมท่านจึงได้เป็นครูประจำชั้นสอนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ

2.2 ท่านได้เตรียมตัวอย่างไรบ้างเมื่อได้รับมอบหมายให้สอนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ

- 2.3 ท่านมีความพอใจมากน้อยเพียงใด ในการสอนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ
- 2.4 ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุหรือไม่ ถ้าเคย ท่านได้เข้ารับการอบรมเรื่องใดบ้างหน่วยงานใดเป็นผู้จัด
- 2.5 ท่านเคยไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุหรือไม่ ถ้าเคยท่านได้ไปที่ใดบ้าง
- 2.6 นอกเหนือจากการเข้ารับการอบรมและไปศึกษาดูงานแล้ว ท่านได้ศึกษาหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ อย่างไรบ้าง
- 2.7 ท่านต้องการให้ผู้บริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมการสอนของครูอย่างไรบ้าง
- 2.8 ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในเรื่องใดบ้าง และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

3. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

- 3.1 ท่านได้ใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ใดบ้าง
- 3.2 ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์นั้น
- 3.3 ท่านมีการบันทึกแผนการจัดประสบการณ์หรือไม่ ถ้าจัดทำได้วางแผนตลอดปี/ตลอดภาคเรียน/ตลอดเดือน/หรือเฉพาะสัปดาห์ และเขียนแผนการสอนในรูปแบบใด
- 3.4 ท่านมีปัญหาอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ และมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

4. กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

- 4.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น
- 4.1.1 ท่านได้จัดการกิจกรรมการเรียนการสอนประจำวันหรือประจำสัปดาห์อย่างไรบ้าง
- 4.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน คำนึงถึงอะไรบ้าง
- 4.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนท่านคำนึงถึงพัฒนาการด้านใดบ้าง
- 4.1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ท่านใช้วิธีการแบบใดบ้าง และกิจกรรมใดบ้างที่ใช้มากที่สุด
- 4.1.5 ท่านได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
- 4.1.6 ท่านพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ มีข้อดีและข้อเสียต่อครูอย่างไรบ้าง

4.1.7 ท่านพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุนีของท่าน มีปัญหาอะไรบ้าง และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไรบ้าง

4.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลอายุนี

4.2.1 ท่านพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุนีมีข้อดีและข้อเสียต่อเด็กอย่างไรบ้าง

4.2.2 ท่านพบว่าการที่เด็กหลายกลุ่มอายุเรียนรวมเป็นห้องเรียนเดียวกัน มีปัญหาเกิดขึ้นกับเด็กหรือไม่

4.2.3 ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลอายุนีอะไรบ้าง และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

5. การวัดและประเมินพัฒนาการ

5.1 ท่านวัดและประเมินพัฒนาการเด็กวัยอนุบาลอายุนี เมื่อใดบ้าง

5.2 ท่านได้กำหนดวิธีการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลอายุนีอย่างไร

5.3 ท่านมีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็กหรือไม่ ถ้ามีใช้แบบใด

5.4 ท่านได้รายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบในช่วงเวลาใด

5.5 พัฒนาการด้านใดที่ท่านพบมากที่สุด

5.6 ปัญหาที่ท่านพบในการวัดและประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุนี มีอะไรบ้าง และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

6. การนิเทศการสอน

6.1 ท่านได้รับการนิเทศการสอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุนี จากผู้ใดบ้าง

6.2 ท่านได้รับการนิเทศการสอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุนี ด้วยวิธีใดบ้าง

6.3 ท่านมีความต้องการได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุนีในเรื่องใดบ้าง

6.4 ปัญหาที่ท่านพบเกี่ยวกับการนิเทศการสอนมีอะไรบ้าง และท่านได้แก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

**คู่มือการใช้แบบสอบถามผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ**

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา

รายละเอียดของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและเด็กในความดูแล

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

การปฏิบัติในการใช้แบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองโดยผ่านทางครูประจำชั้น
2. รวบรวมแบบสอบถามคืนจากครูประจำชั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบสอบถามผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาล
เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล**

เรียน ท่านผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาล

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล คณะผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้สะดวกตอบคำถามในแบบสอบถามชุดนี้อย่างครบถ้วน คำตอบของท่านจะถูกนำมาประมวลเป็นคำตอบรวม ไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล เมื่อท่านตอบแบบสอบถามแล้วกรุณาส่งคืนให้กับผู้วิจัย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายพัฒนา พวงมาลี
ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

สถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและเด็กในความดูแล

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 21 ปี ( ) 21 - 30 ปี

( ) 31 - 40 ปี ( ) 41 - 50 ปี

( ) สูงกว่า 50 ปี

3. วุฒิการศึกษา

( ) ประถมศึกษา ( ) มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ( ) ปริญญาตรีสาขา.....

( ) สูงกว่าปริญญาตรี ไปรกระบุ.....

4. อาชีพ

( ) ค้าขาย ( ) รับจ้าง

( ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ ( ) รับราชการ (ไปรกระบุ).....

( ) อื่น ๆ ไปรกระบุ.....

5. เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเป็น

( ) บิดา ( ) มารดา

( ) อื่น ๆ ไปรกระบุ.....

6. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนในความดูแลของท่าน

6.1 เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

6.2 อายุ.....ปี.....เดือน

6.3 นักเรียนเป็นบุตรคนที่.....ซึ่งมีพี่น้อง (รวมทั้งตัวเด็กด้วย).....คน

6.4 ปัจจุบันท่านมีบุตรที่เรียนในห้องเรียนนี้.....คน

6.5 ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับ

( ) บิดามารดา ( ) อื่น ๆ ไปรกระบุ.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าท่านว่าพบความเป็นจริงตามรายการเหล่านี้หรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ เพื่อเลือกว่าท่านพบความเป็นจริงตามรายการนั้น ๆ หรือเติมข้อความในพื้นที่ที่กำหนดให้ตามรายการนั้น ๆ

ตัวอย่าง

1.1 โรงเรียนหรือศูนย์ได้จัดประชุมและท่านได้เข้าร่วมประชุมพูดคุยในเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ หรือไม่

(/) จัดประชุมและเข้าร่วมประชุม

( ) จัดประชุมแต่ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม

( ) ไม่ได้จัดประชุม

1.2 ทางโรงเรียนหรือศูนย์ได้เปิดโอกาสให้ท่านร่วมกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือศูนย์ หรือไม่

(/) เข้าร่วมกำหนด

( ) ไม่เข้าร่วมกำหนด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน

1.1 โรงเรียนหรือศูนย์ได้จัดประชุมและท่านได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้งในเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ หรือไม่

- ( ) จัดประชุมและเข้าร่วมประชุม
 ( ) จัดประชุมแต่ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม
 ( ) ไม่ได้จัดประชุม

1.2 ทางโรงเรียนหรือศูนย์ได้เปิดโอกาสให้ท่านร่วมกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือศูนย์ หรือไม่

- ( ) เข้าร่วมกำหนด ( ) ไม่เข้าร่วมกำหนด

2. การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

2.1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

2.1.1 ท่านได้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการจัดอาคารสถานที่ให้กับโรงเรียนหรือศูนย์หรือไม่

- ( ) ได้ช่วยเหลือ ( ) ไม่ได้ช่วยเหลือ

2.1.2 ห้องกิจกรรมพิเศษใดบ้างที่ท่านมีความต้องการให้ทางโรงเรียนหรือศูนย์จัดให้มีมากที่สุด

- ( ) ห้องศิลปะ
 ( ) ห้องดนตรี
 ( ) ห้องสมุด
 ( ) ห้องของเล่น
 ( ) ห้องอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2.2 สื่อการเรียนการสอน

2.2.1 ท่านมีส่วนช่วยหาสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคะอายุ
หรือไม่

- ( ) มีส่วนช่วยหา เช่น.....
( ) ไม่มีส่วนช่วยหา

2.2.2 ท่านพบว่าสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนมีสภาพที่ใช้สอนได้เพียงใด

- ( ) มีสภาพดีสามารถใช้งานต่อไปได้ดี
( ) มีสภาพปานกลางพอที่จะใช้งานได้
( ) มีสภาพชำรุดไม่สามารถที่จะใช้งานต่อไปได้

2.2.3 ท่านต้องการให้ครูประจำชั้นจัดหาสื่อการเรียนการสอนประเภทใด เพิ่มเติม
มากที่สุด

- ( ) ของเล่นและเครื่องเล่น
( ) หนังสือนิทาน
( ) สื่อประเภทของจริง
( ) รูปภาพ และ บัตรคำ
( ) เทปเพลง และ เทปนิทาน
( ) เกมการศึกษา
( ) สื่อประเภทอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

3.1.1 การจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดทำอยู่ในปัจจุบัน

- ( ) โรงเรียนจัดทำได้ตรงตามความต้องการของท่านแล้ว
( ) ท่านอยากให้โรงเรียนสอนหนังสือให้มากกว่านี้
( ) ท่านอยากให้โรงเรียนเตรียมความพร้อม เช่น ปั้น ระบายสี คัดภาพ
ร้องเพลง ฯลฯ ให้มากกว่านี้

3.1.2 ท่านได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน
การสอนให้แก่บุคลากรหรือไม่

- ( ) มีโอกาส ( ) ไม่มีโอกาส

- 3.1.3 ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากการเรียนการสอนหรือไม่
 ได้เข้าร่วม   ไม่ได้เข้าร่วม

3.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคะอายุ

- 3.2.1 การจัดการเรียนการสอนที่ท่านอยากให้ทางโรงเรียนจัดเพิ่มเติมคือ
 การฝึกมารยาท เช่น การกราบไหว้พระ หรือผู้ใหญ่
 การฝึกสมาธิเพื่อให้เด็กมีสติอยู่กับตัวตลอดเวลา
 การฝึกลักษณะนิสัยที่จำเป็นในการทำงาน เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น การ

เอื้อเพื่อพ่อแม่ เป็นต้น

- การทำงานแล้วรู้จักเก็บให้เรียบร้อย
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

- 3.2.2 ท่านพบว่าการศึกษาที่เด็กได้เรียนและอยู่ร่วมกันแบบคะอายุนี้มีประโยชน์

หรือไม่

- มีประโยชน์ เพราะ.....
 .....
 ไม่มีประโยชน์ เพราะ.....
 .....

- 3.2.3 ท่านพบว่าการศึกษาที่มีเด็กหลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน (แบบคะอายุ) มีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่

- มีปัญหาเกิดขึ้น เช่น.....
 ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น

4. การวัดและประเมินพัฒนาการ

- 4.1 ทางโรงเรียนหรือศูนย์ได้จัดการประชุมและท่านได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการหรือไม่

- ประชุมและมีความเข้าใจเป็นอย่างดี
 ประชุมแต่ยังไม่เข้าใจ
 ไม่มีการจัดการประชุม

- 4.2 ท่านพบว่าครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการบุตรหลานของท่านได้ตรงตามความเป็นจริงหรือไม่

- ตรงตามความเป็นจริง   ยังไม่ตรงตามความเป็นจริง

คู่มือการใช้แบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

วัตถุประสงค์

แบบสังเกตฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ผู้ให้ข้อมูล

ครูประจำชั้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้ดูแลเด็ก (ผดค.) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และครูที่เลี้ยงในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา

ลักษณะของแบบสังเกต

แบบสังเกตฉบับนี้เป็นแบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง (Structure Observation) มีการกำหนดลักษณะของพฤติกรรมไว้อย่างแน่นอน

การปฏิบัติในการใช้แบบสังเกต

1. ทำการสังเกตโดยมีความตั้งใจจดเวลาที่สังเกต และไม่เข้าไปร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรม (Non-participant observation) พฤติกรรมที่สังเกต ได้แก่ ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ที่จัดให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
2. ช่วงเวลาที่สังเกต คือช่วงเวลาตั้งแต่เด็กเริ่มเข้าชั้นเรียน จนกระทั่งเด็กนอนพักนอน

การบันทึกข้อมูล

1. บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต ได้แก่ ชื่อครู ชื่อโรงเรียนหรือศูนย์ ชื่อสังกัด จำนวนเด็ก วันที่สังเกต และวันเวลาที่เริ่มสังเกต ให้เรียบเรียงก่อนทำการสังเกต
2. บันทึกการสังเกต โดยแบบสังเกตประกอบด้วยพฤติกรรมเป็นรายชื่อ ถ้าพบลักษณะพฤติกรรมใดให้ใส่เครื่องหมาย / ในช่องผลการสังเกต และถ่ายภาพลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ที่จัดให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

แบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

ชื่อครูประจำชั้น.....

โรงเรียน/ศูนย์.....สังกัด.....

จำนวนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ.....คน

จำนวนเด็กวัยอนุบาล อายุระหว่าง 3-4 ปี.....คน

อายุระหว่าง 4-5 ปี.....คน

อายุระหว่าง 5-6 ปี.....คน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาที่เริ่มสังเกต.....

ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น	พบ	ไม่พบ	หมายเหตุ
1. วิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรม			
1.1 การเล่นเกม.....			
1.2 การใช้กิจกรรมศิลปะ.....			
1.3 การใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ.....			
1.4 การเล่านิทาน.....			
1.5 การใช้ปริศนาคำทาย.....			
1.6 การทดลอง.....			
1.7 การใช้คำคล้องจอง.....			
1.8 การสาธิต.....			
1.9 การร้องเพลง.....			
1.10 การไปทัศนศึกษา.....			
1.11 การใช้บทบาทสมมติ.....			
1.12 การถามคำถาม.....			
2. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน.....			
3. การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย (2 กิจกรรมขึ้นไป).....			
4. การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้.....			
5. การจัดกิจกรรมที่มีความยากง่ายตามระดับความสามารถของเด็กแต่ละคน.....			
6. การเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน.....			
7. การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ.....			
8. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออก.....			
9. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุร่วมกันแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในห้องเรียน.....			

ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น	พบ	ไม่พบ	หมายเหตุ
10. การใช้คำถามที่เด็กทุกกลุ่มอายุมีโอกาสตอบได้.....			
11. การตัดสินใจจัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการตัดสินนั้น.....			
12. การชี้ให้เด็กเห็นพฤติกรรมหรือแบบอย่างที่ดีของเด็กเล็กและเด็กโต.....			
13. การแนะนำให้เด็กโตและเด็กเล็กคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน.....			
14. การจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต.....			
15. การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา.....			
16. การนำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดงทุกครั้งหลังจากที่เด็กทำกิจกรรมเสร็จแล้ว.....			
17. การจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเรียบร้อย ครบถ้วนพร้อมที่เด็กทุกกลุ่มอายุจะปฏิบัติและเด็กสามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้อย่างราบรื่น.....			
18. ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุ เมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม.....			
19. การพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล.....			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

วัตถุประสงค์

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ผู้ให้ข้อมูล

เด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ลักษณะของแบบสังเกต

แบบสังเกตฉบับนี้เป็นแบบสังเกตมีโครงสร้าง (Structure Observation) มีการกำหนดรายการพฤติกรรมไว้อย่างแน่นอน

รายละเอียดของแบบสังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี

ตอนที่ 3 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี

การปฏิบัติในการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

1. ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกแบบสังเกตด้วยตนเอง
2. บันทึกข้อมูลตามพฤติกรรมในแบบสังเกต โดยสังเกตพฤติกรรมที่พบเห็นประกอบกับการถามความหมายของพฤติกรรมจากครูประจำชั้น
3. ในการสังเกตพฤติกรรมแต่ละครั้ง จะดำเนินการสังเกตช่วงเวลา 08.00-11.30 น. โดยสังเกตเด็กครั้งละ 2 คน ทุกวัน เป็นเวลา 2 สัปดาห์

4. ผู้สังเกตจะต้องไม่ใช้ความรู้สึกของตนเองประกอบการบันทึก
5. เมื่อเสร็จสิ้นการสังเกต ผู้สังเกตจะต้องตรวจสอบพฤติกรรมให้ครบถ้วน

การบันทึกข้อมูล

1. บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็ก วันที่สังเกต ให้เรียบร้อยก่อนเริ่มสังเกต
2. บันทึกการสังเกต โดยแบบสังเกตประกอบด้วยพฤติกรรมเป็นรายชื่อ ถ้าพบพฤติกรรมใดให้ใส่เครื่องหมาย / ในช่องผลการสังเกต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลอายุ

ตอนที่ 1 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี

ชื่อเด็ก (ค.ช. / ค.ญ.).....อายุ.....ปี.....เดือน ชื่อครูประจำชั้น.....โรงเรียน / ศูนย์.....
 ตั้งกัศ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาที่เริ่มสังเกต.....

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ผลการสังเกต		พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ผลการสังเกต	
	พบ	ไม่พบ		พบ	ไม่พบ
1. แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต.....			1. ไม่แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต.....		
2. ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต.....			2. ไม่ยอมทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต.....		
3. แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต.....			3. ไม่แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต.....		
4. พูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร.....			4. พูดคุยกับเด็กโตด้วยความไม่เป็นมิตร.....		
5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กโตในทางที่ดี.....			5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กโตในทางที่ไม่ดี.....		
6. ไม่รบกวนหรือขัดขวางเด็กโตขณะที่ครูสอน.....			6. รบกวนหรือขัดขวางเด็กโตขณะที่ครูสอน.....		
7. ไม่ทะเลาะหรือด้อยดีกับเด็กโต.....			7. ทะเลาะหรือด้อยดีกับเด็กโต.....		
8. ไม่แข่งของกับเด็กโต.....			8. แข่งของกับเด็กโต.....		
9. ทำตามที่เด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ดี.....			9. ทำตามที่เด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ไม่ดี.....		
10. ขอความช่วยเหลือจากเด็กโตเมื่อจำเป็น.....			10. ไม่ขอความช่วยเหลือจากเด็กโตเมื่อจำเป็น.....		
11. เคารพสิทธิของเด็กโต เช่น ขออนุญาตก่อนใช้ของ.....			11. ไม่เคารพสิทธิของเด็กโต เช่น ไม่ขออนุญาตก่อนใช้ของ.....		
12. การช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง.....			12. ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง.....		
13. ไม่พูดทำทาสหรือใช้อวดกับเด็กโต.....			13. พูดทำทาสหรือใช้อวดกับเด็กโต.....		
14. มีการปลอบโยนเด็กโตขณะร้องไห้.....			14. ไม่ปลอบโยนเด็กโตขณะร้องไห้.....		
15. ไม่เล่นรุนแรงกับเด็กโต.....			15. เล่นรุนแรงกับเด็กโต.....		

แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลตามอายุ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี

ชื่อเด็ก (ค.ช. / ค.ญ.).....อายุ.....ปี.....เดือน ชื่อครูประจำชั้น.....โรงเรียน / ศูนย์.....
 ตั้งกัศ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาที่เริ่มสังเกต.....

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ผลการสังเกต		พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ผลการสังเกต	
	พบ	ไม่พบ		พบ	ไม่พบ
1. แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต.....			1. ไม่แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
2. ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต.....			2. ไม่ยอมทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
3. แสดงความคิดเห็นขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็กและเด็กโต.....			3. ไม่แสดงความคิดเห็นขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
4. พูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร.....			4. พูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความไม่เป็นมิตร.....		
5. เขียนแบบหรือทำคามเด็กเล็กและเด็กโตในทางที่ดี.....			5. เขียนแบบหรือทำคามเด็กเล็กและเด็กโตในทางที่ไม่ดี.....		
6. ไม่รบกวนหรืออ้าวน้ำเด็กเล็กและเด็กโตขณะที่ครูสอน.....			6. รบกวนหรืออ้าวน้ำเด็กเล็กและเด็กโตขณะที่ครูสอน.....		
7. ไม่ทะเลาะหรือต่อชดกับเด็กเล็กและเด็กโต.....			7. ทะเลาะหรือต่อชดกับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
8. ไม่แย่งของกับเด็กเล็กและเด็กโต.....			8. แย่งของกับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
9. ทำตามที่เด็กเล็กและเด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ดี.....			9. ทำตามที่เด็กเล็กและเด็กโตแนะนำ บอก สอนในทางที่ไม่ดี.....		
10. ขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น.....			10. ไม่ยอมขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น.....		
11. เคารพสิทธิของเด็กเล็กและเด็กโต เช่น ขออนุญาตก่อนใช้ของ.....			11. ไม่เคารพสิทธิของเด็กเล็กและเด็กโต เช่น ไม่ขออนุญาตก่อนใช้ของ.....		
12. ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง.....			12. ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง.....		
13. ไม่พูดทำทาสหรือใช้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต.....			13. พูดทำทาสหรือใช้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
14. มีการปลอบ โยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้.....			14. ไม่ปลอบ โยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้.....		
15. ไม่เล่นรุนแรงกับเด็กเล็กและเด็กโต.....			15. เล่นรุนแรงกับเด็กเล็กและเด็กโต.....		
16. ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก.....			16. ไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก.....		

แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลอายุ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี

ชื่อเด็ก (ค.ช. / ค.ญ.).....อายุ.....ปี.....เดือน ชื่อครูประจำชั้น..... โรงเรียน / ศูนย์.....

สังกัด.....วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....เวลาที่เริ่มสังเกต.....

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ผลการสังเกต		พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ผลการสังเกต	
	พบ	ไม่พบ		พบ	ไม่พบ
1. แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก.....			1. ไม่แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก.....		
2. ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก.....			2. ไม่ยอมทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก.....		
3. แสดงความคิดเห็นขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก.....			3. ไม่แสดงความคิดเห็นขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก.....		
4. พูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร.....			4. พูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความไม่เป็นมิตร.....		
5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ดี.....			5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ไม่ดี.....		
6. ไม่รบกวนหรืออ้าวน้ำเด็กเล็กขณะที่ครูสอน.....			6. รบกวนหรืออ้าวน้ำเด็กเล็กขณะที่ครูสอน.....		
7. ไม่ทะเลาะหรือต่อสู้กับเด็กเล็ก.....			7. ทะเลาะหรือต่อสู้กับเด็กเล็ก.....		
8. ไม่แย่งของกับเด็กเล็ก.....			8. แย่งของกับเด็กเล็ก.....		
9. ทำตามที่เด็กเล็กแนะนำ บอก สอน ในทางที่ดี.....			9. ทำตามที่เด็กเล็กแนะนำ บอก สอน ในทางที่ไม่ดี.....		
10. ขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น.....			10. ไม่ยอมขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น.....		
11. เคารพสิทธิของเด็กเล็ก เช่น ขออนุญาตก่อนใช้ของ.....			11. ไม่เคารพสิทธิของเด็กเล็ก เช่น ไม่ขออนุญาตก่อนใช้ของ.....		
12. ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง.....			12. ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง.....		
13. ไม่พูดทำทาสหรือล้อเล่นกับเด็กเล็ก.....			13. พูดทำทาสหรือล้อเล่นกับเด็กเล็ก.....		
14. มีการปลอบโยนเด็กเล็กขณะร้องไห้.....			14. ไม่ปลอบ โยนเด็กเล็กขณะร้องไห้.....		
15. ไม่เล่นรุนแรงกับเด็กเล็ก.....			15. เล่นรุนแรงกับเด็กเล็ก.....		
16. ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก.....			16. ไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก.....		

คู่มือการใช้แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

วัตถุประสงค์

แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม แบ่งเป็น

1. การจัดการสถานที่และครุภัณฑ์
2. สื่อการเรียนการสอน

แหล่งข้อมูล

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

รายละเอียดของแบบสังเกต

แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 การจัดการสถานที่และครุภัณฑ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
- ตอนที่ 2 สื่อการเรียนการสอน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

การปฏิบัติในการใช้แบบสังเกต

1. ผู้วิจัยจะเป็นผู้บันทึกแบบสังเกตฯด้วยตนเอง
2. บันทึกข้อมูลตามรายการในแบบสังเกตฯ โดยสังเกตจากสิ่งที่พบเห็น

การบันทึกข้อมูล

1. บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียน สังกัด และวัน เดือน ปี ที่สังเกตให้เรียบร้อยก่อนเริ่มสังเกต
2. บันทึกการสังเกต ตอนที่ 1 - 2 โดยใส่เครื่องหมาย / ในช่องผลการสังเกต

แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

ชื่อโรงเรียน/ศูนย์.....สังกัด.....

วัน/เดือน/ปีที่สังเกต.....

รายการสังเกต	ผลการสังเกต		หมายเหตุ
	พบ	ไม่พบ	
ตอนที่ 1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์			
1. มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย.....			
2. มีการจัดมุมประสบการณ์หลากหลายให้เด็กได้เลือกเข้าไปทำกิจกรรม.....			
3. มีที่เก็บของใช้ส่วนตัวหรือผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล.....			
4. มีการจัดแสดงผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุ.....			
5. มีการตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุ.....			
6. มีเครื่องเล่นสนามให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้เลือกเล่น.....			
7. ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุ.....			
8. โต๊ะ เก้าอี้ มีขนาดที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถเคลื่อนย้ายได้.....			
9. ชั้นวางของมีขนาดที่เหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุ คือเด็กสามารถหยิบของบนชั้นวางของได้.....			
10. มีการจัด โต๊ะครูให้สามารถมองเห็นเด็กในขณะที่ทำกิจกรรมได้.....			
ตอนที่ 2 สื่อการเรียนการสอน			
1. มีสื่อการเรียนการสอนที่ครูจัดทำขึ้นเองและเด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้.....			
2. มีสื่อการเรียนการสอนที่ทำมาจากวัสดุในท้องถิ่น.....			
3. มีสื่อการเรียนการสอนที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำได้.....			

รายการสังเกต	ผลการสังเกต		หมายเหตุ
	พบ	ไม่พบ	
4. มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายให้เด็กได้เลือกใช้ อย่างอิสระ.....			
5. มีจำนวนสื่อการเรียนการสอนเพียงพอที่让孩子เลือกใช้ หรือทำกิจกรรมได้.....			
6. มีการจัดวางสื่อการเรียนการสอนที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถ หยิบใช้ได้.....			
7. มีที่จัดเก็บสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็กทุกกลุ่มอายุสามารถ นำไปเก็บได้หลังจากการใช้หรือทำกิจกรรมเสร็จแล้ว.....			
8. มีสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็ก เช่นสื่อการเรียนการสอนที่ต้องเล่นด้วยกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป.....			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

การจัดสภาพแวดล้อม ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น และพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล
คณะอายุ

ภาพชุดที่ 1 สภาพของห้องเรียน ครูภัณฑ์ สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นสนาม ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้
ง่าย มีครูภัณฑ์เพียงพอและขนาดเหมาะสมกับเด็ก ส่วนสนามของเด็กอนุบาลแยกออกจากสนามของ
เด็กชั้นประถมศึกษา เครื่องเล่นสนามบางอย่างชำรุด

ภาพชุดที่ 2 สภาพของห้องเรียน ครูภัณฑ์ สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นสนาม ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย
ครูภัณฑ์มีเพียงพอและขนาดเหมาะสมกับเด็ก ส่วนสนามเด็กเล่นมีพื้นที่คับแคบ แต่มีเครื่องเล่น
สนามหลายอย่างให้เด็กได้เลือกเล่น

ภาพชุดที่ 3 สภาพของห้องเรียน ครูภัณฑ์ สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นสนาม ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ในห้องเรียนไม่มีการจัดมุมประสบการณ์ ครูภัณฑ์มีไม่เพียงพอและมี
ขนาดใหญเกินไป เด็กไม่สามารถหยิบของได้ถึง และมีการนำเครื่องเล่นสนามเข้ามาไว้ในอาคาร

ภาพชุดที่ 4 สภาพของห้องเรียน ครูภัณฑ์ สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นสนาม ในศูนย์อบรมเด็ก
ก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา เมื่อต้องใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรมกว้าง ๆ จะใช้พื้นที่บริเวณ
หลังห้องเรียนในการจัดกิจกรรม ครูภัณฑ์มีไม่เพียงพอและขนาดใหญเกินไปเด็กไม่สามารถหยิบ
ของได้ถึง พื้นที่สนามคับแคบ และไม่มีเครื่องเล่นสนาม

**ภาพชุดที่ 5 กิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น
ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง**

การจัดประสบการณ์ให้เด็กวัยอนุบาลตระอาญ
โดยการทดลองทอดลูกชิ้นปลา จากการเรียน
เรื่องสัตว์น้ำ

การใช้สื่อประเภทของเล่น ของครูประจำชั้น
ในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก
วัยอนุบาลตระอาญ

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยนำ
เกมการศึกษามาประกอบการเรียนการสอน
ให้กับเด็กวัยอนุบาลตระอาญ

การตรวจผลงานของครูประจำชั้น ทำให้
มีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล

ภาพชุดที่ 6 กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ด้านพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

เด็กเล็กและเด็กโตกำลังทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกัน

เด็กโตกำลังปลอบ โชนเด็กเล็กขณะร้องไห้

เด็กโตกำลังสอนเด็กเล็กถึงวิธีการเล่นเกมการศึกษา

เด็กโตกำลังแบ่งกับข้าวให้กับเด็กเล็ก

ภาพชุดที่ 6 กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ด้านพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและ
ศูนย์ทั้ง 4 ตั้งกัด (ต่อ)

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เด็กโตกำลังช่วยเหลือเด็กเล็กเปลี่ยนชุดนอน

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

เด็กเล็กกับเด็กโตกำลังทะเลาะวิวาทต่อยตีกัน

เด็กเล็กกับเด็กโตกำลังแข่งของเล่นกัน

ภาคผนวก ง

ค่าทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\frac{\text{การคำนวณหาค่าร้อยละ}}{n} \times 100$$

N

เมื่อ n = จำนวนประชากรที่ตอบ
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การคำนวณหาความเชื่อมั่น ใช้สูตรของวิลเลียม เอสกอตต์ (William A Scott) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$\pi = \frac{Po - Pe}{1 - Pe}$$

เมื่อ π หมายถึง ความเชื่อมั่นของการสังเกต

Po หมายถึง อัตราส่วนของ Probability (ความน่าจะเป็น) ของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งหาได้จากผลต่างระหว่าง 1.00 กับค่าผลรวมของผลต่างระหว่างร้อยละของค่าสังเกตพฤติกรรมของผู้สังเกต 2 คน

P_e หมายถึง แทนอัตราส่วนของ Probabiliy (ความน่าจะเป็น) ของการตั้งเกดพฤติกรรมได้ตรงกัน ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งหาได้จากสัดส่วนของคะแนนพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมา โดยเลือกจากสัดส่วนของคะแนนพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมา โดยเลือกจากผู้สังเกตคนใดคนหนึ่งก็ได้ นำค่าทั้ง 2 มายกกำลังสอง แล้วนำมารวมกัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกต

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น และแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลทละอายุ จำนวน โดยใช้สูตรของวิลเลียม เอ สกอตต์ (William A.Scott)

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

$$\begin{aligned} P_o &= 1 - .0662 \\ &= .9338 \\ P_e &= (.0449)^2 + (.0337)^2 \\ &= .3152 \\ \pi &= \frac{.9338 - .3152}{1.00 - .3152} \end{aligned}$$

ดังนั้น

$$\text{ค่าความเชื่อมั่น} = .9033$$

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - .0966 \\ &= .9034 \\ P_e &= (.0548)^2 + (.0411)^2 \\ &= .0047 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{.9034 - .0047}{1 - .0047}$$

ดังนั้น

$$\text{ค่าความเชื่อมั่น} = .9029$$

3. ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี

$$P_o = 1 - .0449$$

$$= .9501$$

$$P_e = (.0533)^2 + (.0400)^2$$

$$= .0044$$

$$\pi = \frac{.9501 - .0044}{1 - .0044}$$

$$= .9499$$

ดังนั้น

$$\text{ค่าความเชื่อมั่น} = .9499$$

4. ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี

$$P_o = 1 - .1362$$

$$= 0.8638$$

$$P_e = (.0563)^2 + (.0423)^2$$

$$= .0050$$

$$\pi = \frac{.8638 - .0050}{1 - .0050}$$

$$= .8631$$

ดังนั้น

$$\text{ค่าความเชื่อมั่น} = .8631$$

ประวัติผู้เขียน

นายพัฒนา พวงมาลี เกิดวันพฤหัสบดีที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2516 ที่อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาอนุบาลศึกษา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ในปีการศึกษา 2538 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2540 ปัจจุบันรับราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ที่โรงเรียนบ้านหนองนา ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย